

vízvezető árok és négy gödör. D-i irányba, a magasabb térszín felé haladva az objektumok száma és sűrűsége is nőtt, a szürke talajt fokozatosan felváltotta a döntően sárga, néhol vörös színű, helyenként sóderlencsés erdőtalaj. Ezen a részen is kizárólag települési objektumok kerültek elő, legnagyobb számban cölöplyukak, különböző gödrök, két, a területet teljes szélességében K–Ny-i irányban átszelő, egymással párhuzamosan futó vízvezető árok, továbbá kemencék és füstölők. Utóbbiak közül a legfontosabb egy Árpád-kori mészegető kemencepár. Kiemelkedik egy Árpád-kori hulladékgyűjtő, melyből a nagyobb mennyiségű kerámia mellett sarkantyú, vaskés, vasár (?) és vascsatok kerültek elő. A további objektumok a korai és a késő neolitikum (DVK, Lengyel), a késő bronzkor-kora vaskor (urnenezős), a java vaskor (LT C–D), az avar kor és az Árpád-kor időszakára keltezhetők.

A feltárt objektumok a terület D-i részén mutattak sűrűsödést. A lelőhely DK-i irányban, a domb magasabbán fekvő részei felé, a 87. sz. főút irányába folytatódik.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat szombathelyi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Savaria Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Bótsch Enikő, Halász Ferenc, Beck Tamás és Radics András régésztechnikusok, Ilon Gergely betanított terepi asszisztens. A geodéziai felmérést a KÖSZ Szombathelyi Geodéziai Csoport munkatársai végezték, Eke István vezetésével.

HORVÁTH CIPRIÁN

301. Maglód határa

(Pest megye) Ó, Sza, Á, Kö

A 31. sz. főút Pest megyei szakaszának (25+452–34+740 km-szelvény) szélesítését és burkolat-megerősítését megelőzően 2009. augusztus 10–11-én terepbejárást végeztünk. A nyomvonalat két nyilvántartott lelőhely érinti, a terepbejárás során további egy új lelőhelyet találtunk.

Kovács-dűlő (KÖH 53343): Bár távolabb található a nyomvonaltól, de pontosítottuk a kiterjedését, mely ÉNy-i irányba még folytatódik és az Árpád-kori kerámia-töredékek mellett nagy mennyiségű őskori és szarmata cserepeket is gyűjtöttünk.

Tűzberek-puszta (KÖH 71855): Az új lelőhelyet Maglód K-i határában, a Nyomásfokozó állomás környékén azonosítottuk, ahol a szántásban nagy mennyiségű szarmata és középkori kerámiát találtunk. A lelőhely feltételezhetően DK felé továbbterjed, de ezen a területen a sűrű napraforgóvetés miatt nem tudtunk kutatni.

REMÉNYI LÁSZLÓ

302. Magy, Kauzsay-tanya

(KÖH 34853)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Szk, Á

A lelőhely az M3 autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény szakaszán, a Kauzsay-tanya településtől É-ra

helyezkedik el, egy K–Ny-i irányú kisebb dombháton. 2009-ben a mintegy 18 000 m²-nyi szondázott és megnyitott területen közel 450 jelenséget azonosítottunk és tártunk fel, melyek kizárólag a lelőhely középső felület-szakaszán kerültek elő. Szórványos bronzkori és szkíta kori jelenségek mellett egy klasszikus Árpád-kori településrészlet került elő. A feltárt településrészleten többek között 20 félig földbe mélyített lakóépületet, két kutat, számos gödröt, vermet tártunk fel. A lakóházak többsége a rövidebb oldalak közepére ásott ágasfás-szelemenestetőszerkezetű, a sarkukban épített agyagkemencékkel. Lépcsős vagy meneteles bejáratuk többnyire a kemenccével szemben került elő. A házak egy része a szelemen-tartó ágasfák hiánya alapján feltehetően boronafalú lehetett. Az épületek egy része leégett, ami – a terület több szakaszán, a házak között előkerült égési-pusztulási rétegek alapján – külső támadás eredménye lehetett. Ehhez a külső támadáshoz köthető egy már korábban felhagyott lakóházba másodlagosan eltemetett gyermek melléklet nélküli K–Ny-i tájolású sírja is. Érdekességet jelent a gazdasági jellegű konstrukciók (árkok, karámok, istállók, külső kemencék) hiánya. A pusztulás után a falu nem települt újjá.

Az előkerült leletanyag döntő többsége kerámia, ill. állatcsont, de számottevő a fémanyag is. Ezek többnyire használati tárgyak (háztartási és mezőgazdasági eszközök), de mindezek mellett jelentős az előkerült sarkantyúk, nyílhegyek és ékszerek (elsősorban S-végű hajkarikák) száma is. A leletek alapján a 12–13. századra keltezhető település az okleveles anyagban Ómaggyal azonosítható.

KISS CSABA KÁLMÁN

303. Magyarbánhegyes, Hosszú-dűlő

(KÖH 71847)

(Békés megye) Sza, Á

A Magyarbánhegyes-Dél-1 jelű mélyfúrás helyén, a 064/48 hrsz. ingatlanon 2009. október 18-diki helyszíni szemlén Magyarbánhegyes belterületétől DNy-ra, a szélső utca vonalától közel 600 m-re, szinte egyenletesen lapos területen szarmata kori és nagyobb arányban Árpád-kori leletanyag fordult elő. A lelőhely teljes kiterjedése egyelőre bizonytalan.

SZATMÁRI IMRE

304. Magyarbánhegyes, Iskola-dűlő

(KÖH 1443)

(Békés megye) Kk

2009. október 28-án Magyarbánhegyes külterületén végeztünk terepbejárást a szennyvízhálózat kiépítésével kapcsolatban. A nyomvonal belterületen az utcahálózatot követte, míg külterületen egy rövidebb szakasz húzódott a tervezett tisztítótelepig.

Munkánk eredményeképpen sikerült azonosítani a korábbi is ismert Iskola-dűlő lelőhelyet, melyről